

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จ ในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

Factors Success of Ban Huai Pang Community to control of drinking alcohol

อินทรา วิชума

Intra Wichuma

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเกษตรถาวร

Ban Kaset Thavorn Health Promoting Hospital

(Received: January 27, 2023; Revised: April 3, 2023; Accepted: April 3, 2023)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของชุมชนบ้านห้วยปางตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและประชาชนที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชนห้วยปางมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ (ร้อยละ 55.5) ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในช่วงงานเทศกาล (ร้อยละ 66.6) ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชนบ้านห้วยปาง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วมีอาการผิดปกติต่อจิตใจ (ร้อยละ 38.8) ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วมีนอนหลับยาก (ร้อยละ 33.3) ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชนห้วยปางได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นำและคณะทำงาน ปัจจัยด้านการควบคุมสถานที่จำหน่าย และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม โดยในชุมชนอื่นๆ สามารถนำปัจจัยแห่งความสำเร็จในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนห้วยปางไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้

คำสำคัญ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์, ปัจจัยแห่งความสำเร็จ, การควบคุม

ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: Intraarm@gmail.com เบอร์โทรศัพท์ Intraarm@gmail.com)

Abstract

The purpose of this study is key success factors of Ban Huai Pang community to control alcoholic beverages. The study design was Action Research. The samples of community leader, community committee, the Health Promoting Hospital administrators and staffs and alcohol drinker. The participants were purposive selected as the sample. The study tools were a questionnaire and an assessment form. The data were

analyzed by using Percentage, Mean, and Standard Deviation by using statistics software programs.

The results of the study were alcohol drinking behavior. Drinking on a regular basis (55.5%), only drink alcohol beverages during festival (66.6%). Effects of drinking alcoholic, alcoholic beverages have mental disorder (38.8%), having trouble sleeping (33.3%). Key success factors of Ban Huai Pang community to control alcoholic beverages are leadership and team factor, controlling sale outlet factor, and participation factor. Other municipalities able to apply success factors of Ban Huai Pang community to control alcoholic beverages in their own area.

Keyword: alcoholic beverages, key success factors, control

บทนำ

ปัจจุบันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัญหาสำคัญทางด้านสาธารณสุข เนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดที่แพร่หลายและถูกกฎหมาย สามารถหาซื้อได้ง่าย ประชากรมากกว่า 1 ใน 3 ของโลกมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งองค์การอนามัยโลก ได้คาดการณ์ว่ามีประชากรทั่วโลกที่บริโภคแอลกอฮอล์กว่า 2 พันล้านคน ในจำนวนนี้มี 76.3 ล้านคนที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคหรือความผิดปกติที่เกี่ยวข้องกับการดื่มแอลกอฮอล์ (World Health Organization [WHO], 2014) สอดคล้องกับสถานการณ์ ของประเทศไทยพบว่าในปี 2560 ประเทศไทย มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอันดับที่ 40 ของโลก โดยเฉพาะเหล้ากลั่นดื่มมากเป็นอันดับที่ 5 ของโลก (รายงานสถานการณ์การบริโภคแอลกอฮอล์ในสังคมไทย, 2560) จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2561 พบว่าอัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ชายร้อยละ 47.5 และของผู้หญิง ร้อยละ 10.6 ผู้ชายที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมากกว่าผู้หญิงถึง 4 เท่า และพบว่าชายไทย ดื่มแอลกอฮอล์ 13.8 ลิตรต่อคนต่อปี โดยมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งกลุ่มอายุที่มีการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ที่มีสัดส่วนมากที่สุด คือ กลุ่มวัยผู้ใหญ่อายุระหว่าง 18-59 ปี นอกจากนี้ยังพบว่า โรคติดแอลกอฮอล์จัดอยู่หนึ่งใน 10 อันดับของโรคทางจิตเวชที่รับไว้มากที่สุดในโรงพยาบาล เฉพาะทางจิตเวชสังกัดกรมสุขภาพจิต ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีความก้าวหน้าในการรักษาผู้ป่วย ที่ติดแอลกอฮอล์แต่ยังพบว่าผู้ป่วยร้อยละ 80 กลับไปดื่มแอลกอฮอล์ซ้ำ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561)

สถานการณ์การดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดสุรินทร์ มีอัตราความชุกของการดื่มแอลกอฮอล์ ในประชากร 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 40 สูงเป็นอันดับที่ 5 ของประเทศ และในกลุ่มเยาวชนอายุ 15-19 ปี มีความชุกร้อยละ 25.9 หรือคิดเป็นเด็กที่ดื่ม 1 ใน 4 คนจากประชากรเด็กทั้งหมด ซึ่งสัมพันธ์และ สอดคล้องกับสถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนจังหวัดสุรินทร์ ปี 2561 มีอัตราการดื่มแล้วขับในกลุ่มผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ 45.5 และในห้วงเทศกาลปีใหม่ 2562 พบร้อยละ 40 และในกลุ่มนี้ เป็นเด็กอายุ

ต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 18 ซึ่งเกือบเท่ากับ 1 ใน 5 ของผู้บาดเจ็บเสียชีวิตที่ดื่มแล้วขับ ซึ่งตามกฎหมายห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เด็กต่ำกว่า 20 ปี (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์, 2564)

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเกษตรถาวร ได้จัดเวทีประชาคมและศึกษาพฤติกรรม การดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชนบ้านห้วยปาง พบว่า มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 54 คน โดยแยกเป็น ดื่มเป็นประจำทุกวัน จำนวน 37 คน ดื่มเป็นบางครั้ง 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 6 คน ดื่มเดือนละครั้ง จำนวน 11 คน ซึ่งการดื่มแอลกอฮอล์เป็นพฤติกรรมหนึ่งของสังคมที่ส่งผลให้เกิดค่านิยมของการดื่ม จนกลายเป็นวัฒนธรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในทุกๆสถานการณ์ของชีวิตสาเหตุ เกิดความเครียดไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องงาน ครอบครัว เพื่อน การเรียนหรือความรัก หากทางออกให้กับ ปัญหาไม่ได้ก็จะหันไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือเมื่อประสบความสำเร็จมีความสุข สมหวัง ไม่ว่าจะเป็น เรื่องการเรียนจบ การได้งานทำที่ดี การได้ตำแหน่งที่สูงขึ้น ก็จะมีการสังสรรค์ด้วยการดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์ หรือเมื่อมีงานเทศกาลต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นงานบุญ งานแต่งงาน งานปีใหม่ สงกรานต์ ก็จะมีการฉลองด้วยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น จากสถานการณ์ดังกล่าว ส่งผลกระทบ ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านสุขภาพของคนในชุมชน ทำให้เสียชีวิตจากโรคตับแข็ง หัวใจล้มเหลว จมน้ำเสียชีวิต เสียชีวิตจากการทำร้ายตนเอง เกิดการหย่าร้าง แอบขายทรัพย์สินภายในบ้าน เช่น หม้อ โต๊ะ เติ่ง จักรกลุ่มในการดื่มเหล้าเปิดเพลงเสียงดังรบกวนชาวบ้านในชุมชน(นานๆครั้ง) และส่งผลไปถึง การขาดรายได้เนื่องจากไม่ได้ทำงาน (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเกษตรถาวร, 2565) ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรด้านสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเกษตรถาวร จึงมีความประสงค์ในการศึกษาหารปัจจัยในความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ของชุมชนห้วยปางตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ เพื่อลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

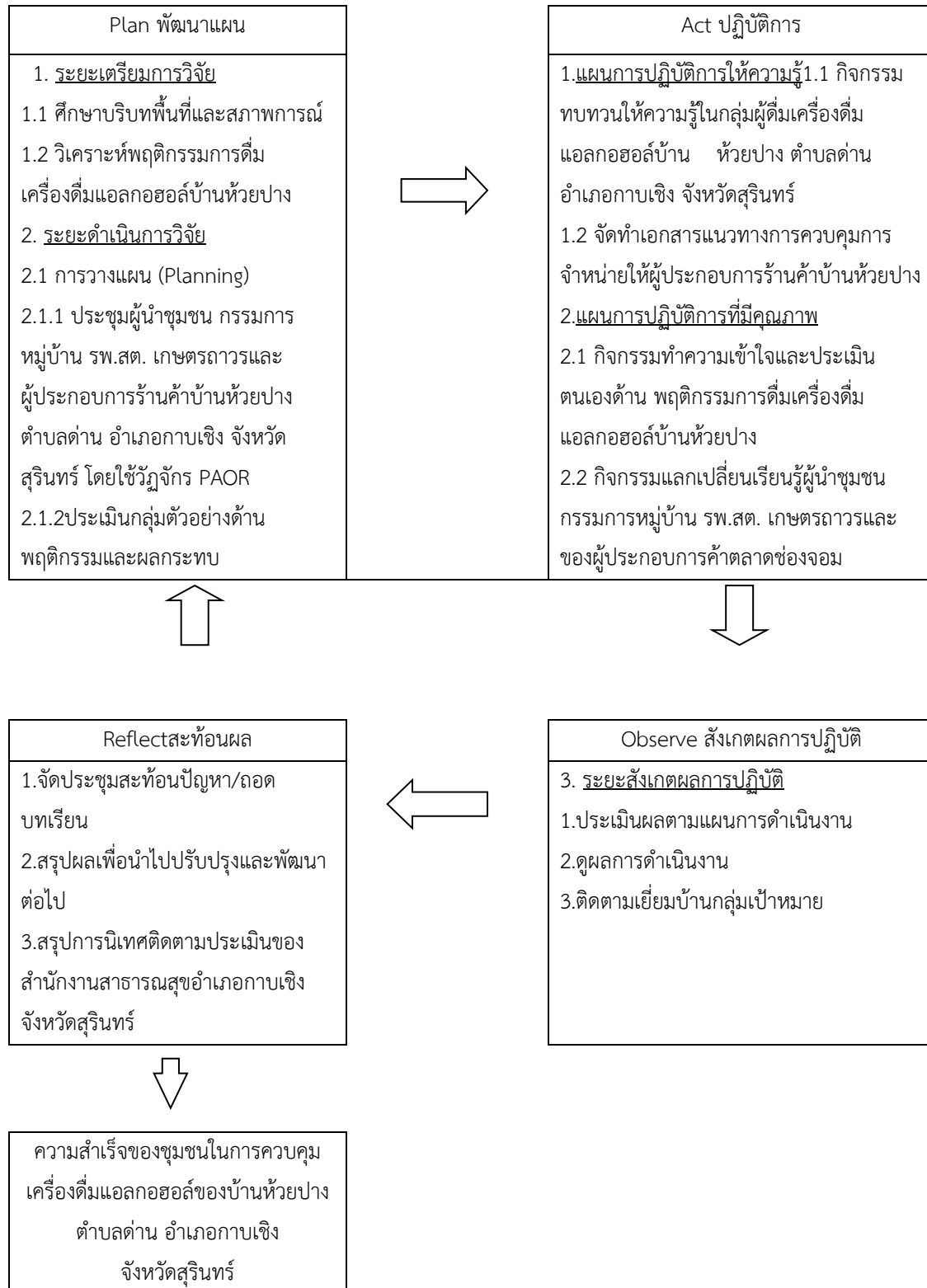
เพื่อศึกษาปัจจัยในความสำเร็จในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของชุมชนห้วยปางตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนบ้านห้วยปาง ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนบ้านห้วยปาง ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชน บ้านห้วยปาง ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ action research ตามแนวคิดทฤษฎีของ Kemmis and McTaggart (1990), Corey, S.M. (1949) และ ดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามกรอบแนวคิดของStephen KemmisและMcTaggart(1998) โดยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (Action)ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์ (Observation)และขั้นที่ 4 ขั้นการสะท้อนผล (Reflection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการ ศึกษาตำราเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตลอดจนกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของประชาชนชุมชนบ้านห้วยปาง ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ครัวเรือนต่อเดือน สภาพการใช้จ่ายของครอบครัว การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลรอบข้าง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา) ข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก (ดื่ม/ไม่ดื่ม) และลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า ประกอบด้วยคำถาม 12 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรารวัด 4 ระดับ ดังนี้

การปฏิบัติเป็นประจำ	หมายถึง	พฤติกรรมนั้นท่านกระทำเป็นประจำ
การปฏิบัติบ่อยครั้ง	หมายถึง	พฤติกรรมนั้นท่านกระทำอยู่บ่อยครั้ง
การปฏิบัตินานๆครั้ง	หมายถึง	พฤติกรรมนั้นท่านกระทำบ้างเป็นบางครั้ง
การไม่เคยปฏิบัติ	หมายถึง	พฤติกรรมท่านไม่เคยกระทำเลย

โดยข้อคำถามมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ให้เลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ถ้าตอบ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ให้คะแนน 0,1,2,3 ตามลำดับ

เกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพด้านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แบ่งการให้คะแนนเป็น 3 ระดับ (อุเทน ปัญโญ, 2553) ดังนี้

คะแนนระหว่าง 2.01 – 3.00	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับดี
คะแนนระหว่าง 1.01 – 2.00	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนระหว่าง 0.00 – 1.00	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับไม่ดี

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก (ดื่ม/ไม่ดื่ม) และลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรารวัด 3 ระดับ ดังนี้

จริง หมายถึง ผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่เกิดขึ้นจริง

ค่อนข้างจริง หมายถึง ผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง

ไม่จริง หมายถึง ผลกระทบจาก การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่ไม่เกิดขึ้นเลย

โดยข้อคำถามมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ให้เลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ถ้าตอบ ไม่จริง ค่อนข้างจริง จริงโดย ให้คะแนน 0,1,2 ตามลำดับ

เกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพด้านการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ได้แบ่งการให้คะแนนเป็น 3 ระดับ (Best,1977 อ้างถึงใน สมัทนา กลางการและคณะ) ดังนี้

คะแนนระหว่าง 1.01 – 2.00 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

คะแนนระหว่าง 0.67 – 1.00 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 0.00 – 0.66 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ส่วนที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลักษณะของแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราวัด 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	มีผลในระดับมากที่สุด
มาก	หมายถึง	มีผลในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง	มีผลในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง	มีผลในระดับน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	มีผลในระดับน้อยที่สุด

โดยข้อคำถามมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ให้เลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ถ้าตอบ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ให้คะแนน 5,4,3,2,1 ตามลำดับ

การแปลความหมายปัจจัยความสำเร็จของชุมชนในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนบ้านห้วยปางตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามโดยคิดค่าคะแนนจาก (คะแนนสูงสุดลบคะแนนต่ำสุด)หารด้วยจำนวนขั้นสรุปผลเป็น 3 ระดับ(Best,1977 อ้างถึงใน สมัทนา กลางการและคณะ) ดังนี้

คะแนนระหว่าง 3.68 – 5.00 หมายถึง ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนอยู่ในระดับสูง

คะแนนระหว่าง 2.34 – 3.67 หมายถึง ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 1.00 – 2.33 หมายถึง ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนอยู่ในระดับต่ำ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยกำหนดนิยามศัพท์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาจากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและตรงตามประเด็นที่ศึกษาความสอดคล้องของข้อความคำถามกับกรอบแนวคิดในการวิจัยแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ
3. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านทำการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content validity) จากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
4. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดสอบ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างในตำบลแห่งหนึ่งจำนวน 30 คนเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยมีค่าความเชื่อมั่นพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เท่ากับ 0.89 และผลกระทบบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่ากับ 0.78

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อเป็นการค้นหาปัญหาด้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบ้านห้วยปาง ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิงจังหวัดสุรินทร์ จึงมีการใช้แบบสอบถามเพื่อจะได้วิเคราะห์หาปัญหา ประกอบด้วย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 54 ชุดคิดเป็นร้อยละ 100

1.1 การปฏิบัติระยะที่ 1 ขั้นการวางแผนประชุมเชิงปฏิบัติการโดยใช้การเทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน กรรมการหมู่บ้าน รพ.สต. เกษตรถาวร และผู้ประกอบการร้านค้าบ้านห้วยปาง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์โดยได้แผนการพัฒนาและอบรมให้ความรู้แก่ผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1.2 การปฏิบัติระยะที่ 2 ขั้นการปฏิบัติอบรมให้ความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และร่วมการรณรงค์

1.3 การปฏิบัติระยะที่ 3 ขั้นสังเกตผลการปฏิบัติตัวและการติดตามสนับสนุนของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเกษตรถาวร

1.4 การปฏิบัติระยะที่ 4 ขั้นการสะท้อนผลการประชุมของผู้นำชุมชน กรรมการหมู่บ้าน รพ.สต. เกษตรถาวรและผู้ประกอบการร้านค้าบ้านห้วยปาง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือตำรา บทความวิชาการ งานวิจัยและเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด และข้อคำถามในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน สภาพการใช้จ่ายของครอบครัวที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือน สภาพการใช้จ่ายของครอบครัวที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือน การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคคลรอบข้าง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ในรอบ 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา) ความต้องการเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ต้องการเลิก วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) และนำเสนอด้วยค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

2. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนบ้านห้วยปาง ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยความสำเร็จของชุมชนในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ้านห้วยปาง ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ คำนวณคิดค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม นำเสนอโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของคะแนนรวม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และจำแนกระดับพฤติกรรมตามเกณฑ์ของคะแนนเฉลี่ย นำเสนอข้อมูลในรูปแบบ (Mean $\pm$ S.D.)

จริยธรรมและการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ (ICH-GCP 22/2565 ลงวันที่ 30 กันยายน 2565)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนบ้านห้วยปาง

ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนบ้านห้วยปาง ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 36 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 25 คน ร้อยละ 69.4 มีอายุเฉลี่ย 51.61 ปี, ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 61.1, สถานภาพสมรส ร้อยละ 72.2, มีอาชีพหลักเกษตรกร ร้อยละ 80.5 , รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน 5,901.66 บาท ,สภาพการใช้จ่ายของครอบครัวที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือน ส่วนใหญ่ ไม่พอใช้และมีหนี้สิน ร้อยละ 41.6, การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคคลรอบข้าง ส่วนใหญ่ ไม่มี ร้อยละ 55.5 มีได้แก่ เพื่อน ญาติ พ่อแม่ ร้อยละ 44.6, การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์(ในรอบ 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา) ส่วนใหญ่ ไม่ได้ดื่ม ร้อยละ 52.7 ดื่มร้อยละ 47.3,ต้องการเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ต้องการเลิก ร้อยละ 16.6 ต้องการโดยวิธีการ เช่น เข้าร่วมโครงการ รพ.สต.เกษตรถาวรร้อยละ 83.4

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนบ้านห้วยปาง

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนบ้านห้วยปาง พบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนในชุมชน อยู่ในระดับไม่ดี ได้แก่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาล ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.66 รองลงมาเป็นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.36 ส่วนพฤติกรรมในด้านดี พบว่าเมื่อมีเวลาว่างท่านมักชวนเพื่อนดื่มเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์และหลังจากที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว ส่วนใหญ่ท่านมักมีปัญหาเกี่ยวกับบุคคลรอบข้าง มีคะแนนเฉลี่ย โดยมีคะแนนเท่ากันเท่ากับ 0.83 ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนบ้านห้วยปาง (n=36)

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย (Mean)	S.D.	แปลผล
	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ			
1.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ	20 (55.5)	9 (25)	7 (19.4)	0 (0)	2.36	0.79	ไม่ดี
2.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในช่วงเทศกาลเท่านั้น	24 (66.6)	12 (33.3)	0 (0)	0 (0)	2.66	0.47	ไม่ดี
3.ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละครั้ง ท่านใช้เวลาเฉลี่ย 3-4 ชั่วโมง	5 (13.8)	10 (27.7)	1 (2.7)	20 (55.5)	0.91	1.15	ดี
4.ท่านมักจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในบ้าน	9 (25)	5 (13.8)	2 (3.7)	20 (55.5)	1.08	1.31	ปานกลาง
5.ท่านมักจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามคำชวนของเพื่อนหรือคนรู้จัก	7 (19.4)	7 (19.4)	2 (5.5)	20 (55.5)	1.02	1.25	ปานกลาง
6.ท่านมักจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เนื่องในโอกาสพบปะสังสรรค์ตามงานต่าง ๆ	7 (19.4)	7 (19.4)	2 (3.7)	20 (55.5)	1.02	1.25	ปานกลาง
7.เมื่อมีเวลาว่างท่านมักชวนเพื่อนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	7 (19.4)	0 (0)	9 (25)	20 (55.5)	0.83	1.15	ดี
8.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อผ่อนคลายเมื่อเกิดความเครียด/ก্লุ้มใจ/ผิดหวัง	10 (27.7)	4 (11.1)	2 (5.5)	20 (55.5)	1.11	1.34	ปานกลาง
9.หลังจากที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ท่านมักจะเอะอะ โวยวาย เสียงดัง	5 (13.8)	6 (16.6)	7 (19.7)	18 (50.0)	0.94	1.11	ดี
10.หลังจากที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว ส่วนใหญ่ท่านมักมีปัญหาเกี่ยวกับบุคคลรอบข้าง	4 (11.1)	4 (11.1)	10 (27.7)	18 (50.0)	0.83	1.02	ดี
11.ผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มักทำให้ท่านมีอาการเมามายจนไม่ได้สติ	5 (13.8)	3 (8.3)	10 (27.7)	18 (50.0)	0.86	1.07	ดี
12.ท่านมักเป็นผู้ขับขี้นพาหนะทุกครั้งภายหลังที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	9 (25.0)	4 (11.1)	5 (13.8)	18 (50.0)	1.11	1.28	ดี

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนบ้านห้วยปาง พบว่า ข้อคำถามการได้รับผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนในชุมชน โดยพบว่าท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วมีอาการผิดปกติต่อระบบประสาท เช่น มึนเมา ง่วงนอน หลับ หมดสติ สูญเสียการทรงตัว

ประสาทหลอนระแวงว่ามีคนจะทำร้าย และจำเรื่องราวที่เกิดขึ้นไม่ได้ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.91 รองลงมาท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วมักนอนหลับง่ายแต่เมื่อตื่นตอนกลางคืนแล้วจะนอนไม่ค่อยหลับ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.86 ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วไม่สามารถทำงานได้ตามปกติทำให้ขาดรายได้มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.50 ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วเคยได้รับบาดเจ็บที่ไม่ได้ตั้งใจ เช่น อุบัติเหตุจากการทำงาน คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.27 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n=36)

ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน (ร้อยละ)			ค่าเฉลี่ย (Mean)	S.D.	แปลผล
	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง			
1.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว มีอาการผิดปกติต่อระบบประสาท เช่น มึนเมา ง่วงนอน หลับ หมดสติ สูญเสียการทรงตัว ประสาทหลอนระแวงว่ามีคนจะทำร้าย และจำเรื่องราวที่เกิดขึ้นไม่ได้ เป็นต้น	14 (38.8)	5 (13.8)	17 (47.2)	0.91	0.93	มาก
2.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วมักนอนหลับง่ายแต่เมื่อตื่นตอนกลางคืนแล้วจะนอนไม่ค่อยหลับ	12 (33.3)	7 (19.7)	17 (47.2)	0.86	0.89	มาก
3.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วมีอาการผิดปกติเจ็บป่วย ต้องนอนรักษาตัวที่โรงพยาบาล	2 (5.5)	4 (11.1)	30 (83.3)	0.22	0.54	น้อย
4.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วขาดสติยังซังใจนำไปสู่การก่อเหตุความรุนแรงที่เข้าข่ายอาชญากรรม เช่น ลักขโมย ชิงทรัพย์ ทำร้ายร่างกายผู้อื่น ช่มชู้ เป็นต้น	0 (0)	4 (11.1)	32 (89.8)	0.11	0.31	น้อย
5.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วชอบเอะอะโวยวาย ส่งเสียงดังนำไปสู่เหตุการณ์ทะเลาะวิวาทขึ้น	1 (2.7)	1 (2.7)	34 (94.4)	0.08	0.36	น้อย
6.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วชอบมีปากเสียง ทำร้ายร่างกายคนในครอบครัว	1 (2.7)	1 (2.7)	34 (94.4)	0.08	0.36	น้อย
7.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสุขภาพจิต เช่น การรับรู้ การเคลื่อนไหว ขาดการคิดใคร่ครวญ การตัดสินใจ ส่งผลให้ต้องใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา	2 (5.5)	5 (13.8)	29 (80.5)	0.25	0.55	น้อย
8.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วเคยได้รับบาดเจ็บที่ไม่ได้ตั้งใจ เช่น อุบัติเหตุจากการทำงาน เป็นต้น	2 (5.5)	6 (16.6)	28 (77.7)	0.27	0.56	น้อย
9.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วไม่สามารถทำงานได้ตามปกติทำให้ขาดรายได้	4 (11.1)	10 (27.7)	22 (61.1)	0.50	0.69	น้อย
10.ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วเคยถูกพักงานหรือให้ออกจากการทำงาน	2 (5.5)	5 (13.8)	29 (80.5)	0.25	0.55	น้อย

ส่วนที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ้านห้วยปาง

ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ้านห้วยปาง

ภายหลังการจัดประชุมกลุ่มแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน บุคลากรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านห้วยปางที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หลังการดำเนินงาน 3 เดือนพบว่าปัจจัยความสำเร็จของชุมชน คือ ชุมชนมีการพัฒนาคณะกรรมการและถอดบทเรียนในแต่และกิจกรรมในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 รองลงมาชุมชนได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมเป็นภาคีเครือข่าย เช่น อบต. รพ.สต. รพ. ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องในชุมชนและชุมชนได้รับงบประมาณสนับสนุน ในการดำเนินกิจกรรมควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.94

ตารางที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ้านห้วยปาง (n=36)

ปัจจัยความสำเร็จของชุมชน	จำนวน (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (Mean)	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.มีคณะทำงานของชุมชนโดยได้มาจากตัวแทนกลุ่มต่างๆในชุมชน ที่เรียกว่าสภาผู้นำชุมชนบ้านห้วยปางในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	6 (16.6)	22 (61.1)	7 (19.7)	1 (2.7)	0 (0)	3.91	0.69	สูง
2.คณะดำเนินงานกำหนดโครงสร้างและแบ่งบทบาทหน้าที่ในการทำงานในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน	6 (16.6)	14 (38.8)	15 (41.6)	1 (2.7)	0 (0)	3.69	0.78	สูง
3.คณะดำเนินงานมีการการประชุมประจำเดือนทุกเดือนในการวางแผนและติดตามในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง	7 (19.7)	18 (50.0)	10 (27.7)	1 (2.7)	0 (0)	3.86	0.76	สูง
4.คณะดำเนินงานมีการขับเคลื่อนดำเนินกิจกรรม ลด ละ เลิก ดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องในชุมชน	6 (16.6)	15 (41.6)	14 (38.8)	1 (2.7)	0 (0)	3.72	0.77	สูง

ตารางที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ้านห้วยปาง (n=36) (ต่อ)

ปัจจัยความสำเร็จของชุมชน	จำนวน (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (Mean)	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
4. คณะดำเนินงานมีการขับเคลื่อน ดำเนินกิจกรรม ลด ละ เลิก ดื่ม แอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องในชุมชน	6 (16.6)	15 (41.6)	14 (38.8)	1 (2.7)	0 (0)	3.72	0.77	สูง
5. คณะดำเนินงานมีการนำปัญหามา นำเสนอ/พูดคุย เพื่อเป็นแนวทางใน การแก้ไขเบื้องต้น	6 (16.6)	8 (31.5)	20 (55.5)	2 (5.5)	0 (0)	3.5	0.84	ปานกลาง
6. ชุมชนมีการกำหนดกติกาของชุมชน และของครัวเรือนในการควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน และ นำไปประกาศใช้อย่างต่อเนื่องใน ชุมชน	10 (22.7)	14 (38.8)	12 (33.3)	0 (0)	0 (0)	3.88	0.82	สูง
7. ชุมชนได้รับความสนับสนุนจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมเป็นภาคี เครือข่าย เช่น อบต. รพ.สต. รพ. ใน การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่าง ต่อเนื่องในชุมชน	12 (33.3)	13 (36.1)	8 (22.2)	3 (8.3)	0 (0)	3.94	0.95	สูง
8. ชุมชนได้รับงบประมาณสนับสนุน ในการดำเนินกิจกรรมควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน	11 (30.5)	14 (38.8)	9 (25.0)	2 (5.5)	0 (0)	3.94	0.89	สูง
9. ชุมชนมีการพัฒนาคณะดำเนินงาน และถอดบทเรียนในแต่และกิจกรรมใน การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	9 (25.0)	20 (55.5)	5 (13.8)	2 (5.5)	0 (0)	4.00	0.79	สูง
10. ชุมชนมีการบริหารจัดการในการ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ได้อย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง	7 (19.7)	14 (38.8)	13 (36.1)	2 (5.5)	0 (0)	3.72	0.84	สูง

อภิปรายผล

พฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนบ้านห้วยปาง พบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนในชุมชน อยู่ในระดับไม่ดี ซึ่งจะพบเห็นทั้งในชุมชนในเขตเมืองและตามหมู่บ้านชนบทจะเห็นว่าในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์จะมีการเฉลิมฉลองกันอย่างสนุกสนาน ส่งผลในการขับขีที่อันตรายและไม่ปลอดภัย ด้านผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ

ประชาชนบ้านห้วยปาง จะพบว่าประชาชนบ้านห้วยปางที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยังไม่เห็นโทษที่ได้รับจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่จะตอบว่าไม่จริง และหลังจากมีการจัดการประชุมอย่างมีส่วนร่วมและมีการกำหนดเวลาการจำหน่ายตามกฎหมายที่กำหนดโดยคณะกรรมการดำเนินการขับเคลื่อนดำเนินกิจกรรม ลด ละ เลิก ดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องในชุมชนจนส่งผลในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนบ้านห้วยปางสอดคล้องกับการศึกษาของพัชรภรณ์ ตีกสูงเนิน (2562) ผลของโปรแกรมการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเองต่อพฤติกรรมการดื่มในผู้ที่มีพฤติกรรมการดื่มแบบผิดปกติ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดนครราชสีมา พบว่า1)เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดื่ม ของกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเองโดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ(Repeated measures ANOVA)พบว่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังสิ้นสุดการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดื่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($F=37.51, p<.001$) 2)เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดื่มของกลุ่มทดลอง ที่ได้รับโปรแกรมการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเอง และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลปกติโดย ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated measures ANOVA) พบว่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเองกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ ในระยะก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังสิ้นสุดการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=600.47 p<.001$)แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเองมีประสิทธิภาพในการลด ละ พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ได้

ด้านผลกระทบที่เกิดขึ้นประกอบด้วยด้านร่างกาย จิตใจ ครอบครัว และเศรษฐกิจ สอดคล้องกับการศึกษาของธัชชนันท์ โกมลไพศาล (2560) พบว่าการกลับมารักษาโรคที่เกิดจากการดื่มสุราซ้ำแต่ละครั้งจะทำให้มีโรคร่วมและภาวะแทรกซ้อนทางกายที่ซับซ้อนซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการบำบัดรักษาและนอนโรงพยาบาลยาวนานมากขึ้น ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการรักษา ส่งผลกระทบต่อรายได้ของประเทศ ผู้ที่ดื่มในระดับอันตรายมาก จะสูญเสียประสิทธิภาพการทำงานมากที่สุด ผลกระทบของการดื่มแอลกอฮอล์ไม่ได้เกิดแค่เฉพาะในวันที่ดื่มเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบยาวถึงปัญหาสุขภาพที่ติดตัวผู้ดื่มไปตลอด แม้จะหยุดดื่มแล้ว ก็ยังสร้างผลกระทบด้านลบให้กับชีวิตประจำวันของผู้ดื่มเอง และยังส่งผลการประกอบอาชีพคือ ขาดงาน การลา มาสาย การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ และตกงาน มากที่สุดในรอบ12 เดือน การดื่มเป็นระยะเวลานานพบวก่อให้เกิดโรคมามากกว่า 200 โรคเป็นเหตุทำให้มีผู้เสียชีวิตทั่วโลกจากการดื่มแอลกอฮอล์ราวปีละ 3.3 ล้านคน และก่อให้เกิดความสูญเสียทางสุขภาพ เท่ากับร้อยละ 5.9 ของโลก เพราะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกี่ยวข้องกับกลุ่มโรคไม่ติดต่อ (Non-Communicable Diseases: NCDs) เช่น โรคหลอดเลือดสมอง โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคติดแอลกอฮอล์ โรคซึมเศร้า และกลุ่มมะเร็งต่างๆ ได้แก่ มะเร็งตับ มะเร็งลำไส้

ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ้านห้วยปาง คือชุมชนมีการพัฒนาคณะดำเนินงานและถอดบทเรียนในแต่และกิจกรรมในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมเป็นภาคีเครือข่าย เช่น อบต., รพ.สต., รพ. ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องในชุมชนและชุมชนได้รับงบประมาณสนับสนุน ในการดำเนินกิจกรรมควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. สามารถนำโปรแกรมไปประยุกต์ใช้กับผู้ดื่มแอลกอฮอล์กลุ่มอื่นที่มีความบกพร่องในการบำบัดแอลกอฮอล์และมีปวัยซ้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเอง
2. ควรจัดอบรมการใช้โปรแกรมการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเองให้กับพยาบาล บุคลากรทางสาธารณสุข เข้าใจในหลักการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเอง เพื่อลดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเพื่อใช้ในการช่วยเหลือดูแลผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อไป
3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการติดตามประเมินผลการทดลองหลังได้รับโปรแกรมในระยะติดตาม 3 เดือน 6 เดือนและ 1 ปี เพื่อดูประสิทธิผล และความยั่งยืนของโปรแกรมการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเองในระยะยาว

References

- ธัชพันธ์ โกมลไพศาล. (2560). การประเมินต้นทุนผลกระทบทางสังคมจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยประจำปี พ.ศ.2560. กรุงเทพมหานคร. ศูนย์วิจัยปัญหาแอลกอฮอล์.
- พัชรารณ ติกสูงเนิน (2562). ผลของโปรแกรมการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเองต่อพฤติกรรมการดื่มในผู้ที่มีพฤติกรรมการดื่มแบบผิดปกติ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดนครราชสีมาวิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รายงานสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสังคมไทย พ.ศ.2560
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเกษตรถาวร.(2565). ผลศึกษาพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชนบ้านห้วยปาง ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์.
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์.(2564). สถานการณ์การดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดสุรินทร์.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2561).ผลการสำรวจการดื่มสุราและสูบบุหรี่ พ.ศ.2561
- อุเทน ปัญโญ. (2553). เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาสถิติและการวิจัยทาง โภชนศาสตร์ ศึกษา. สาขาวิชาโภชนศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- Corey, S.M. (1949). Action Research, Fundamental Research and Educational Practices. *Theachers College Record*, 50, 509-14.
- Corey, S.M. (1953). Action Research and Improved School Practices. New York: Columbia Leachers College
- Kemmis, S. and McTaggart, R. (Eds) (1988), The Action Research Planner, 3rd ed., Deakin University Press, Geelong, Victoria.
- Lewin, K. (1946). Action Research and Minority Problems. *Journal of Social*, 2, 34-46.